

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/128/2021
Identifikačné číslo spisu: 4114227077
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4114227077.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX/C, XXX XX G., IČO: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou GHS Legal, s.r.o., so sídlom Lazaretská 3/A, 811 08 Bratislava, IČO: 47 232 544, proti žalovanému MUDr. V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. XXX, zastúpenému advokátom JUDr. Pavlom Gráčikom, so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra, o zaplatenie 6.000,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16C/153/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. septembra 2020 sp. zn. 12Co/203/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 17. júna 2019 č.k. 16C/153/2015-242 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 6.000 eur od 10.01.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 37 ods. 1, 2, § 39, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 524 ods. 1, § 517 ods. 1, § 563 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 6.000 eur titulom bezdôvodného obohatenia, keď S. M. ako fyzická osoba dňa 08.02.2013 omylom, bez právneho dôvodu, vložila na účet žalovaného sumu v celkovej výške 6.000 eur. Žalobca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 26.05.2014 uzatvorenej medzi žalobcom a S. M. nadobudol pohľadávku vo výške 6.000 eur. Žalovaný namietal, že peňažné prostriedky v celom rozsahu vrátil ešte predtým, než bol vyzvaný na zaplatenie; úhradu podľa jeho tvrdenia vykonal postupne vo forme splátok prostredníctvom svojej manželky, namietal i aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu.

1.1. Súd prvej inštancie po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov, a to najmä výsluchu žalobcu,

výsluchu svedka, výdavkového dokladu a čestného vyhlásenia dospel k záveru, že aktívna legitímácia žalobcu je daná. Hoci žalobca vo svojej žalobe uvádzal, že pohľadávku nadobudol titulom zmluvy o postúpení pohľadávky, počas konania vyplynulo, že to bol práve žalobca, kto S. M. dal sumu 6.000 eur spolu s číslom účtu, na ktorý ich mala vložiť, pričom finančné prostriedky vo výške 6.000 eur boli vo vlastníctve žalobcu. Za tejto situácie sa Zmluva o postúpení pohľadávok javí ako neplatná, pretože postupca (S. M.) nikdy nebola vlastníčkou finančných prostriedkov, ktoré vkladala na účet žalovaného. Obrana žalovaného spočívala aj v tvrdení, že medzi spoločnosťou NOREA-leas, s.r.o., prípadne žalobcom, a manželkou žalovaného mal existovať záväzkový vzťah, na základe ktorého boli na jeho účet vložené finančné prostriedky vo výške 6.130 eur. Len na základe tvrdenia žalovaného a poukázania na žalobcom uvedené rozpory v tvrdeniach, nebolo možné konštatovať, že sa žalovanému jeho tvrdenie podarilo aj relevantne preukázať, a tak žalovaný ohľadom svojho tvrdenia neuniesol dôkazné bremeno. Žalobca dostatočne preukázal, že ako vlastníčok finančných prostriedkov tieto odovzdal svedkyňi M., ktorá ich poukázala na účet žalovaného bez právneho dôvodu. Žalovaný na druhej strane nepreukázal existenciu právneho titulu, na základe ktorého jemu, resp. jeho manželke, tieto prostriedky mali byť poskytnuté, preto súd prijal záver, že ide o plnenie bez právneho dôvodu, čím na strane žalovaného vzniklo bezdôvodného obohatenie.

1.2. S ohľadom na uvedené súd žalobcovi žalovanú sumu priznal aj s úrokmi z omeškania, keďže žalovaný sa dostal s plnením do omeškania. V danom prípade nebol čas splnenia dohodnutý, ustanovený právnym predpisom ani určený v rozhodnutí, preto bol žalovaný povinný splniť svoj dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Súd za prvý deň omeškania považoval deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému, a to deň 10.01.2015, keďže žaloba bola žalovanému doručená dňa 09.01.2015. Ku dňu 10.01.2015 základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky predstavovala 0,05 %, preto súd žalobcovi priznal nárok na úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 6.000 eur od 10.01.2015 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016 (ďalej len „CSP“), a žalobcovi, ktorý mal v istine plný úspech vo veci, priznal proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. septembra 2020 sp. zn. 12Co/203/2019 na základe odvolania žalovaného rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. a vo výroku III. o trovách konania potvrdil a žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v nadväznosti na dôvody podaného odvolania sa s ohľadom na obsah spisu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť tohto rozsudku, preto ho ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v konečnom dôsledku preukázal opodstatnenosť svojej žaloby, ktorej súd prvej inštancie vyhovel z dôvodu preukázania odôvodnenosti nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným bez právneho dôvodu, pričom nebolo preukázané, že by žalovaný sumu 6.000 eur vrátil tomu, na úkor koho ju bezdôvodne získal (§ 456 Občianskeho zákonníka).

2.1. Súd prvej inštancie sa prioritne zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako osoby, ktorá podala žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože jej nedostatok žalovaný v spore namietal. V tomto spore súd prvej inštancie na podklade vykonaných dôkazov prijal správny záver o danosti aktívnej legitímácii žalobcu, lebo bolo preukázané, že finančné prostriedky vkladané S. M. na bankový účet žalovaného nepatrili spoločnosti, ktorá ju zamestnávala, a nepatrili ani jej. Pokiaľ aj došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej uzavretie žalobca vysvetlil, táto bola pre rozpor so zákonom absolútne neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), pretože označená osoba postupcu (S. M.) nemala voči žalovanému žiadnu pohľadávku, ktorú by mohla žalobcovi postúpiť. Aktívnu legitímáciu žalobcu v konečnom dôsledku nespochybnilo uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky, o ktorú žalobca pôvodne žalobu opieral. Podstatné totiž bolo to, že svedkyňa M. potvrdila, že sumu 6.000 eur jej dal žalobca s pokynom ich vložiť na konkrétne číslo účtu a že nešlo o jej peniaze. Námietky žalovaného smerujúce k posúdeniu pokladničného dokladu č. 12 zo dňa 08.02.2013, ktorý spolu s čestným vyhlásením spoločnosti MAX-leas, s.r.o., preukázali žalobcovo vlastníctvo finančných prostriedkov vo výške 6.000 eur ako účelového a vyfabrikovaného, odvolací súd posúdil ako neopodstatnené, keďže

tieto námietky zostali nepreukázané. Žalobca síce predmetný pokladničný doklad predložil až v závere súdneho konania, bolo to však hneď po tom, ako žalovaný začal spochybňovať jeho aktívnu vecnú legitímáciu, pričom dovtedy aktívnu vecnú legitímáciu preukazoval zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 26.05.2014, ktorú žalovaný nespochybňoval. Zo žiadneho vykonaného dôkazu nevyplýva, že by išlo o finančné prostriedky spoločnosti NOREA-leas, s.r.o. (teraz MAX-leas, s.r.o.).

2.2. Pokiaľ by mal byť v konaní úspešný žalovaný, bolo z jeho strany potrebné preukázať, že na plnenie sumy 6.000 eur zo strany žalobcu existoval relevantný právny dôvod, resp. že peniaze potom žalobcovi vrátil. Žalovaný tvrdil, že právnym dôvodom, pre ktorý prišli peniaze na jeho účet, bol existujúci záväzkový vzťah medzi jeho manželkou a žalobcom, resp. spoločnosťou NOREA-leas, s.r.o., pričom tieto prostriedky boli vrátené z účtu jeho manželky splátkami spolu vo výške 6.130 eur. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že za situácie, keď sa nepodarilo žiadnymi prostriedkami zabezpečiť svedeckú výpoveď manželky žalovaného k danému tvrdeniu a žalovaný nepredložil žiadne ďalšie dôkazy, potom jeho tvrdenie o existencii záväzkového vzťahu nebolo možné považovať za preukázané len na základe poukazu na nezrovnalosti v tvrdeniach žalobcu. Tvrdenie o úhrade peňažných prostriedkov vo forme splátok nebolo dostatočným spôsobom preukázané, hlavne za situácie, že medzi žalobcom a manželkou žalovaného došlo k uzatvoreniu zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012; preto sa pravdivejšie javí záver, že žalovaným uvedené splátky, ktoré boli poukazované z účtu jeho manželky, nie z účtu žalovaného, na ktorý sumu 6.000 eur S. M. vložila, boli splátkami v zmysle uzatvorenej zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012. Tento záver podporuje aj to, že celková výška súm uhradených splátok prevyšuje sumu 6.000 eur, pričom splátky boli uhradené z účtu manželky žalovaného a na účet, ktorý bol dohodnutý v zmluve o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, t.j. účet manželky žalobcu. Podľa výpovede svedkyne M. spoločnosť NOREA-leas, s.r.o. (neskôr MAX - leas, s.r.o.) vždy uzatvára zmluvy, ktorými poskytovala finančné prostriedky, v písomnej forme, a tak ak by medzi manželkou žalovaného a touto spoločnosťou existoval nejaký záväzkový vzťah tvrdý žalovaným, jeho existencia by bola preukázateľná písomnou zmluvou. Aj pri uzatváraní zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012 alebo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 31.01.2013 medzi manželkou žalovaného a žalobcom mala zmluva písomnú formu. Žalovaný pri tvrdení, že splátky spolu vo výške 6.130 eur boli splátkami vrátenia bezdôvodného obohatenia a nie plneniami vyplývajúcimi zo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, mal pred súdom prvej inštancie preukázať uhradenie splátok, ktoré podľa jeho názoru boli splátkami vyplývajúcimi zo zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012, t. j. splátok odlišných od ním uvedených splátok.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorým sa domáhal zrušenia rozsudku odvolacieho súdu, resp. aj rozsudku súdu prvej inštancie a vrátenie veci súdu prvej inštancie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, pretože mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ opätovne poukázal na to, že už pred súdom prvej inštancie namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, ktorú odvodzoval od zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú nakoniec súdy posúdili ako absolútne neplatnú, z čoho je zrejmé, že žalobca od začiatku konania vedome uvádzal súd do omylu. Súdy sa uspokojili s výraznou zmenou tvrdenia žalobcu a predložením dokladov až v roku 2019, kedy začal tvrdiť, že predmetné peniaze patrili jemu a k postúpeniu pohľadávky nedošlo. Existuje tiež rozpor medzi tým, ako okolnosti uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky opísal žalobca a ako ich vyhodnotil odvolací súd. Žalobca sám svojim procesným konaním preukázal účelovosť svojho procesného správania sa, dopustil sa procesného klamstva, súd mal v zmysle § 191 ods. 1 CSP vziať do úvahy aj túto skutočnosť. Žalobca takto spochybnil pravdivosť svojich skutkových tvrdení, ako aj ním predložených dôkazov. Podľa doktrinálneho výkladu sankciou za „procesné klamstvo“ môže byť v koncepte voľného hodnotenia dôkazov a materiálneho vedenia sporu aj prehra v spore. Dovolateľ ďalej zopakoval svoju argumentáciu o preukázaní existencie záväzkového vzťahu medzi žalobcom a manželkou žalovaného, odlišného od vzťahu na základe zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012. Zmluvné vzťahy mohli existovať aj na neformálnej báze, tak ako to potvrdzuje aj avizovaný vzťah medzi p. G. a p. S.. Žalobca nepreukázal, akým titulom boli posielané peniaze na účet jeho manželky zo strany manželky žalovaného, žalobca nepreukázal, či sa žalovaným preukázané splátky od 02.04.2013 do 01.06.2013 týkali zmluvy o finančnej výpomoci, a teda relevantným spôsobom nevyvrátil tvrdenie žalovaného, že tieto splátky predstavovali reálne vrátenie

žalovanej sumy. Dovolateľ tak riadne uniesol bremeno tvrdenia a zároveň aj dôkazné bremeno. Odvolací súd neposkytol jasnú odpoveď na to, prečo by tvrdenie žalovaného ohľadom iného záväzkového vzťahu nemohlo byť pravdivé a preukázané.

4. Žalobca sa k podanému dovolaniu vyjadril písomne, navrhol ho zamietnuť ako nedôvodné a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ CSP.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1 Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

9. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9.1. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím predstavujúcim res

iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

9.2. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

9.3. Treba mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

10. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

11. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd by svojim postupom založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

12. Dovolateľ ako prvé namietal, že žalobca sám svojim procesným konaním vo vzťahu k otázke preukázania svojej aktívnej vecnej legitímácie preukázal účelovosť svojho procesného správania sa, dopustil sa procesného klamstva, súd mal preto v zmysle § 191 ods. 1 CSP vziať do úvahy aj túto skutočnosť. Žalobca takto spochybnil pravdivosť svojich skutkových tvrdení, ako aj ním predložených dôkazov.

12.1. Dovolateľ takto zopakoval argumentáciu, ktorú uplatnil už v odvolacom konaní, pričom zo strany odvolacieho súdu dostal na svoje námietky dostatočne podrobnú a vyčerpávajúcu odpoveď (por. body 13. a 14. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Ako už bolo zdôraznené, dovolací súd nie je treťou inštanciou a nie je jeho úlohou opätovne preskúmavať námietky, ktoré boli uplatnené v odvolacom konaní a s ktorými sa odvolací súd náležite vysporiadal.

12.2. Postup súdu prvej inštancie, správnosť ktorého bola potvrdená aj rozhodnutím odvolacieho súdu, v otázke preukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nevykazuje znaky takého nesprávneho procesného postupu, ktorý by znemožňoval žalovanému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd dali dovolateľovi dostatočnú odpoveď na jeho námietku týkajúcu sa otázky preukázania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keď uviedli, že aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu nevyvodzovali zo zmluvy o postúpení pohľadávky, tak ako žalobca pôvodne tvrdil, ale túto vyvodili z následne preukázanej skutočnosti, že finančné prostriedky tvoriace predmet bezdôvodného obohatenia patrili priamo žalobcovi, zároveň sa dostatočne podrobne zaoberali aj otázkou zmeny argumentácie žalobcu. Ak teda súdy aj dospeli k záveru, že aktívna vecná legitímácia žalobcu nie je daná na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, podstatným bol záver, že aktívna vecná legitímácia žalobcu je daná na základe jeho vlastníctva finančných prostriedkov tvoriacich predmet bezdôvodného obohatenia. Dovolateľom namietané procesné klamstvo žalobcu by bolo relevantné premietnuť do záveru o strate sporu len vtedy, ak by zostala nepreukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, čo sa však v danom prípade nestalo.

13. Dovolateľ ďalej namietal, že riadne uniesol bremeno tvrdenia a zároveň aj dôkazné bremeno, zopakujúc svoju argumentáciu o preukázaní existencie záväzkového vzťahu medzi žalobcom a manželkou žalovaného, odlišného od vzťahu na základe zmluvy o finančnej výpomoci zo dňa 07.12.2012.

13.1. Dovolateľ takto opätovne zopakoval argumentáciu, ktorú uplatnil už v odvolacom konaní, pričom zo strany odvolacieho súdu dostal na svoje námietky dostatočne podrobnú a vyčerpávajúcu odpoveď (por. body 16. až 18. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Ako už bolo zdôraznené, dovolací súd nie je treťou inštanciou a nie je jeho úlohou opätovne preskúmať námietky, ktoré boli uplatnené v odvolacom konaní a s ktorými sa dovolací súd náležite vysporiadal.

13.2. Otázka, či súd správne zistil a vyhodnotil skutkové okolnosti a aký záver z nich vyvodil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (t.j. či žalovaný preukázal právny dôvod prijatého plnenia, resp. vrátenie prijatého plnenia), predstavujú námietky voči skutkovým záverom súdu (konkrétne spôsobu vyhodnotenia dôkazov súdom), ktoré ale dovolací súd nie je oprávnený preskúmať, pretože v zmysle § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal dovolací súd potvrdzujúci rozhodnutie súdu prvej inštancie. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, a preto sa ním nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Najvyšší súd pripomína, že (ani prípadné) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Pri posudzovaní ústavnosti tohto právneho názoru nedospel ústavný súd (II. ÚS 465/2017) k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti. Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné, neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O taký prípad však v danej veci nešlo.

14. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z právnych záverov, na ktorých dovolací súd založil svoje rozhodnutie (vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného). Dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a tiež 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľom tvrdenú vadu zmätočnosti, zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

15. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

16. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.